

наукових праць. К. : Вид-во «Гілея», 2017. Вип. 116 (1). С. 128–133.

2. Діденко Л. В. Засновки: СМАРТ-країна / Л. В. Діденко, В. І. Кондрашова-Діденко // Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць / гол. ред. В.М. Вашкевич. – К.: «Гілея», 2016. – Вип. 107 (4). – 484 с.

3. Компания IBM хочет сделать города разумными [Электронный ресурс].– Режим доступа : http://www.thg.ru/technews/20120319_132400.html

4. Концепція Київ Смарт Сіті 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kyivsmartcity.com/concept>

5. Мизрахи, М.В. «Умный город»: эволюция концепта. Инициативы городских сообществ в развитии города// Ученые записки Таврического национального университета имени В.И.Вернадского. Серия «Философия. Культурология. Политология. Социология». Том 24 (65). – 2013. – № 3. – с.217.

6. Рижова І. С., Захарова С. О. Вплив «Smart технологій» на розвиток «Smart-міста» в інформаційному суспільстві / І. С. Рижова, С. О. Захарова // Гуманітарний вісник ЗДА – 2018 – Випуск 72 – С. 81–90 – Режим доступу : <http://vestnikzgia.com.ua/article/view/130575/126341>

7. Greenfield A. Against the Smart City / A. Greenfield. – 2013 – Access : http://www.academia.edu/6732875/Emerging_Markets_and_8Digital_Economy_Building_Trust_in_the_Virtual_World_032

8. Rudolf Giffinger, Haindlmaier Gudrun. Smart cities ranking: An effective instrument for the positioning of the cities. -- In: ACE: Architecture, City and Environment = Architectura, Ciudad y Entorno [en línea]. 2010, Año IV, núm. 12 Febrero. P. 7-25 – Access : https://www.researchgate.net/publication/228915976_Smart_cities_ranking_An_effective_instrument_for_the_positioning_of_the_cities].

ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ ВИДАЛЕННЯ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Малявін Л. В., студент 1 курсу факультету економічних наук

Смирнова С. М., канд. геол. наук, доц. (бвз) каф. управління земельними ресурсами

Смирнов В. М., канд. геол. наук, доц. (бвз) каф. екології

Чорноморського національного університету імені Петра Могили

На сьогоднішній день Україна продовжує потопати в горах сміття. 95% твердих побутових відходів (ТПВ) в країні відправляються на звалища, половина з яких вичерпали свій експлуатаційний ресурс. На сьогоднішній день, 327 звалищ перевантажені, а 1 339 звалищ (24% від загальної кількості) не відповідають нормам екологічної безпеки, 516 сміттєзвалищ потребують рекультивації, з яких фактично рекультивовані тільки 86. За оцінками Міністерства екології та природних ресурсів України, потрібно побудувати ще 464 нових сміттєвих полігонів. [1].

Кожен українець щорічно генерує близько 330 кг сміття. У рік на полігони і неофіційні смітника вивозять до 11 млн. тон побутових відходів. Система збору побутових відходів охоплює лише 78% населення, а значить реальний обсяг ще на 15-25% більше [1,2].

Отже, нагальна потреба держави - звернути увагу на організацію утилізації та системи поводження з відходами в Україні, яка вже багато років знаходиться в занепаді. Причин цьому безліч: низька пріоритетність цієї проблеми на державному рівні; бездіяльність місцевої влади, яка зобов'язана організувати збір і утилізацію сміття; низькі тарифи для населення, які не покривають витрати на цивілізоване поводження з відходами - коштів вистачає лише на їх транспортування до місця «поховання».

Інший аспект цієї проблемної ситуації – нераціональне використання земельних ресурсів, адже загальна площа всіх звалищ складає майже 5% території країни, що можна порівняти з розмірами Чернівецької області.

Уже сьогодні тільки офіційні українські полігони відходів займають 164 тис. га. Для порівняння: площа найбільшого в нашій області й другого за величиною в Україні Карпатського біосферного заповідника – близько 54 тис. га [3]. Проте яка площа неофіційних, хаотичних звалищ підрахувати неможливо, бо не встановлено офіційний облік стихійних територій. Однак є всі підстави вважати, що їхня загальна площа переважає територію всіх українських заповідників, заказників, парків і заповідних зон. Дедалі більше населення продукує сміття, тим самим смітники захоплюють прибережні зони річок, території лісів, парків, гірських улоговин тощо. Отже, проблема потребує нагального вирішення, адже гектари непридатних для використання ґрунтів та загальне погіршення стану природного середовища загрожує екологічною катастрофою державного масштабу.

Рациональна організація територій з огляду на вирішення окресленої проблеми потребує поступальних спланованих дій з боку держави: розробка державної стратегії на законодавчому рівні з подальшим запровадженням регіональних та обласних програм з організації територій щодо утилізації та системи поводження з відходами; запровадження методологічної основи на засадах інтегральної сукупності економічних, екологічних та технічних складових; конверсія законодавчої сфери з боку держави з метою створення інвестиційно привабливої платформи; бюджетне фінансування поширення сучасних технологій переробки та утилізації ТПВ; впровадження коректної системи (матриці) управління ризиками територій відведених під полігони та сміттєзвалища; культивування екоосвідомості громадян з приводу сортування сміття; доступність та інформативність звітної діяльності щодо механізмів реалізації стратегії раціональної організації територій ТПВ; співпраця з країнами світу з метою обміну досвідом у сфері поводження з відходами та раціональної організації територій.

Наступний крок щодо організації територій з метою утилізації ТПВ передбачає запровадження системного моніторингу за наступними показниками: переліку полігонів та сміттєзвалищ к межах країни; облік кількісних та якісних характеристик сміття; подання параметрів стану складових компонентів біосфери навколо пунктів, складування, сортування, утилізації відходів; впровадження математичної моделі прогнозування стану довкілля з виокремленням параметрів впливу; розробка плану заходів щодо виявлення та ліквідації стихійних сміттєзвалищ на основі картографічного

інтерактивного моніторингу з описом динаміки зміни площ полігонів та сміттєзвалищ в Україні.

Розглянуті аспекти раціональної організації територій видалення твердих побутових відходів окреслюють напрямки державної політики у сфері поводження з відходами на засадах науково обгрунтованого узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства.

Література:

1. Портал України з поводження з твердими побутовими відходами [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrwaste.com.ua>.
2. Управління та поводження з відходами. Частина 3. Полігони твердих побутових відходів: навчальний посібник / Петрук В. Г., Васильківський І. В., Іщенко В. А. Петрук Р.В. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 139 с.
3. Територія українських смітників більша, ніж площа всіх заповідників країни [Електронний ресурс] / Mukachevo.net : [офіційний сайт] // - Режим доступу: <http://www.mukachevo.net/ua/news/view/45084/> – Назва з екрана. - Дата публікації: 13.10.2018. – Дата перегляду: 12.11.2018, 10.30

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Мамі І., студент 6 курсу факультету управління та бізнесу

Солопун Н. М., канд. екон. наук, доц. каф. обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Сучасний етап розвитку світового господарства свідчить про те, що глобалізаційні процеси сьогодні базуються на тлі регіоналізації, тобто появи нових та укріплення вже існуючих регіональних об'єднань.

Поняття «глобалізація» увійшло в науковий оборот в 80- ти роки ХХ ст. як відображення фундаментальних перетворень сучасної світової економіки і представляє собою багатомірний, складний і суперечливий процес, що грає системоутворюючу роль у формуванні загальнопланетарного господарства [1].

Існують думки щодо протистояння між регіоналізацією та глобалізацією через те, що політика регіональних об'єднань може бути спрямована врозріз інтеграційним процесам, але так званий новий регіоналізм навпаки має сприяти налагодженню міжнаціональних зв'язків зі збереженням власних економічних та політичних інтересів. Регіони стають провідними гравцями у житті як окремої держави, так і загальносвітових масштабах тощо [2].

Регіональна інтеграція та глобалізація мають за основу однакові рушійні сили та є важливими ланками процесу інтернаціоналізації сучасного світового господарства. І якщо низка регіональних інтеграційних об'єднань спрямували власні зусилля на формування окремої валютно-фінансово], політичної та